

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 17839-02-09 סיון נ' לבני ואח'

בפני כב' השופטת הדסה אסיף

תובעים

זאב סיון

נגד

נתבעים

1.שלמה לבני
2.גליה לבני
3.אהובה עמיראי
4.חיים עמיראי

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

התביעה היא בעילה של לשון הרע.

התובע והנתבע 1 הם שכנים.

הנתבעים 2-4 הם בנותיו וחתנו של הנתבע 1.

ביום 22/10/08 נפטרה המנוחה, הגב' יהודית לבני ז"ל – אישתו של הנתבע 1 ואימן של הנתבעות 2,3. המנוחה נפטרה באופן פיתאומי עקב שטף דם במוח.

לטענת התובע, במהלך "השבעה" פנו אליו הנתבעים וצעקו לעברו בנוכחות אנשים רבים דברים שהם בגדר לשון הרע.

לטענת התובע, צעקו אליו הנתבעים, כולם או חלקם, מילים כגון: "רוצח", "מלאך המוות", "מנוול שתקבר כמו אמא שלי", "יש לך אות קין לכל החיים", "כל כפר ורדים יודע איזו חלאת אדם אתה".

התובע טוען גם כי הנתבעת 2 ירקה עליו ועל אשתו.

בעקבות הארועים האלה פנה התובע במכתב מיום 22/12/08 לנתבעים ודרש פיצוי כספי בגין לשון הרע והשפלתו כתוצאה ממנה.

משלא נענה – הוגשה התביעה שבפני.

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 17839-02-09 סיון נ' לבני ואח'

1
2 הנתבעים הכחישו כי אמרו לתובע את המילים שצוטטו על ידו בכתב התביעה אם כי הודו כי היו
3 חילופי דברים קשים בין הצדדים. לטענת הנתבעים, הסיבה לחילופי הדברים הקשים היא התנהגותו
4 של התובע שלא רק שמרר את חיי הנתבע 1 ואת חיי המנוחה לאורך שנים, גם במהלך השבעה לא
5 כיבד את כאבה ואבלה של המשפחה והמשיך להתנכל למשפחה האבלה בדרכים שונות ומשונות.
6
7 כך למשל טענו הנתבעים כי למחרת הלוייה העמיד התובע את רכבו ליד בית המנוחה והתחיל לרחוץ
8 את הרכב כשהוא משמיע בתוך כך מוסיקה בעוצמה גבוהה.
9
10 לטענת הנתבעים לא שעה התובע לבקשות להפסיק מעשים אלה, חרף העובדה שידע היטב כי הם
11 כואבים והמומים מפטירתה הפתאומית של המנוחה.
12
13 עוד טענו הנתבעים כי במועד אחר תקף התובע את הנתבע 4 במילים קשות וחרifות רק משום שזה
14 חנה עם רכבו בסמוך לבית התובע כאשר הביא עימו מצרכים שונים לבית האבלים. התובע, שכעס על
15 המקום שבו עמד רכבו של הנתבע 4 פנה אל זה במילים קשות וחרifות תוך שהוא מתעלם, שוב,
16 מהנסיבות המצערות שבגינן הגיע הנתבע 4 למקום.
17
18 בעקבות זאת אכן התפתח סכסוך מילולי קשה בין הצדדים ועם זאת הנתבעים טוענים כי לא נאמרו
19 על ידי מי מהם המילים הנטענות על ידי התובע וכי האופן שבו הוצג הארוע על ידי התובע היה שקרי
20 ונועד להסוות את העובדה שהתובע הוא שהחל בויכוח.
21
22 כבר מתחילת ההליכים, ולאור העובדה שמדובר בשכנים, כמו גם העובדה שכל הארועים המתוארים
23 בכתב התביעה ארעו במהלך ימי אבלם של הנתבעים, ובמהלך ימי "השבעה" על פטירתה של
24 המנוחה, ניסיתי להביא את הצדדים להסכמה, שתייתר את הצורך להכריע במחלוקת באמצעות
25 פסק דין.
26
27 חרף כל מאמציי לא עלה הדבר בידי ובסופו של דבר נשמעו הראיות והוגשו סיכומי הצדדים ואלה
28 מונחים כעת בפני.
29
30 שמעתי בצער רב את העדויות בתיק זה. צער הן על האופי הקטנוני שנושא הסכסוך הממושך שבין
31 התובע לנתבע ואשתו המנוחה, הן על העובדה שסכסוך זה הביא לעימותים מילוליים קשים במהלך
32 ימי האבל על פטירתה של המנוחה ובעיקר על העובדה שבסופו של דבר הוגשה תביעה זו מבלי
33 שהצדדים השכילו לסיים את המחלוקת מחוץ לבית המשפט כראוי לאנשים בגירים ומשכילים
34 כדוגמת כל הצדדים המעורבים.
35

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 09-02-17839 סיון נ' לבני ואח'

1 בסופו של דבר ובהעדר הסכמה, לא נותר אלא ליתן פסק דין בתובענה.

2
3 לאחר ששמעתי את כל העדויות, שוכנעתי כי דין התביעה להדחות.

4
5 אמנם, התברר מהראיות שהובאו בפני כי אכן היו חילופי דברים קשים בין הצדדים וכי במהלך
6 חילופי הדברים האלה נתנו הנתבעים ביטוי לתחושתם, לפיה לתובע חלק במות המנוחה שנבע,
7 לדעתם, מהמתח שבו היתה נתונה עקב יחסי השכנות העכורים שבין הצדדים. (ר' , למשל, עדות
8 הנתבע בעמ' 26 ש' 31-25).

9
10 עם זאת לא ניתן להתעלם מכך שכל חילופי הדברים האלה, קשים ככל שהיו, היו כולם רק במהלך
11 ימי "השבעה", כלומר, בסמוך מאוד לפטירתה הפתאומית של המנוחה שהיתה, כאמור, אשתו של
12 הנתבע 1 ואימן של הנתבעות 2 ו-3.

13
14 נראה כי לכך כיוונו חכמים כשאמרו "שאין אדם נתפס בשעת צערו" (בבא בתרא, דף טז' עמ' ב').
15 ומפרש רש"י במקום: " אין אדם נתפס להתחייב על שהוא מדבר קשות בשעת צער ויסורין"

16
17 גם בתי המשפט הלכו בדרך זו, וביותר ממקום אחד קבעו כי: "הלכה היא כי לא כל אמירה בשעת
18 כעס, ולו פוגעת ועולבת, מהווה בסיס לתביעת דיבה וכי יש לפרש את הדברים על רקע ההקשר שבו נאמרו.
19 מקום בו ברור מן הנסיבות כי האומר שרוי בכעס רב ובפרץ רגשות, הרי שאין להבין דבריו כהוצאת לשון
20 הרע, אלא אך כביטוי סתמי של רוגז ותסכול, אף שלא נעים לאזני השומע ומיותר. על בית המשפט לבחון
21 היטב את ההקשר והנסיבות שבהם נאמרו הדברים ואם יתברר שאלה נאמרו בעידנא דריתחא הנטיה תהיה
22 שלא לראות בדברים משום לשון הרע, שכן, לדברים הנאמרים בשעת כעס וחימה, אין השפעה על הבריות
23 והנוכחים מבינים כי אכן נאמרים הדברים כהתפרצות רגשות זעם על רקע סכסוך כזה או אחר".
24 ת.א. (תל אביב) 16294/08 ח.ג. נ' דרור תמרי.

25
26 נקבע גם כי: "הכלל הוא שלמרות כי אדם אומר דבר העשוי לייחס לכאורה פשע לאחר, הרי אין הוא
27 אחראי לכך בנזיקין באם דברים אלה נאמרו מתוך גידוף וחירוף סתם וכן ניתן לשומעיהם להבין בתור
28 שכזה.... יש לשקול את נימת הדיבור, את הקול שבו נאמרו הדברים וכן את הדבק הדברים... באם נאמרו
29 הדברים בכעס רב, או תוך כדי סכסוך חריף וחילופי עלבונות כלליים... העובדות שהנתבעת צעקה את אשר
30 צעקה.... מראות לי שהיא לא נשמעה מייחסת לו דבר של פשע, אלא ביקשה אך לשפוך עליו את חמתה
31 וכעסה.... אינני סבור שצעקות הנתבעת היו עשויות לגרום נזק לתובע או כל פגיעה במשלח ידו".
32 ת.א. (פתח תקווה) 4768/05 עו"ד אראל ניסים נ' כחלון צורי.

33
34 במקרה שבפני, דומה שלא יכול להיות ספק כי התפרצויותיהם של הנתבעים לעבר התובע מקורן
35 בסערת הרגשות שבה היו אלה נתונים בעקבות פטירתה הפתאומית של המנוחה ולא ניתן להוציא
36 התבטאויות אלה מהקשרן.

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 09-02-17839 סיון נ' לבני ואח'

1
2 במיוחד הדבר נכון כאשר אני מאמינה לנתבעים, ולטענתם, לפיה התפרצויותיהם, שאכן כללו,
3 למרבה הצער, ביטויים קשים ומיותרים, נעשו על רקע התנהלות חסרת רגישות מצידו של התובע
4 שהסכסוך הממושך מנע ממנו, ככל הנראה, מלגלות הבנה ו/או רחמים ו/או אמפטיה לצערם הקשה
5 של הנתבעים שזה עתה איבדו מי את רעייתו ומי את אימן.
6
7 אני מאמינה לנתבעים, ולטענתם, לפיה יום לאחר הלוויה החל התובע לנקות את רכבו, בעת שזה
8 חנה בסמוך לבית הנתבעים, תוך שהוא משמיע מוסיקה בעוצמה גבוהה. התנהלות זו של התובע, וכל
9 שכן כשהתובע היה מודע היטב לפטירתה הפתאומית של המנוחה (ראה עמ' 4 שו' 17-22) היא
10 שהביאה לחילופי הדברים הקשים שהיו בין התובע לנתבעים, ולא ניתן בנסיבות האלה להתעלם
11 מההקשר הכולל שבו נאמרו הדברים.
12
13 אמנם, התובע הכחיש את הדברים האלה – אך אני מעדיפה את גירסת הנתבעת לארועים, בפרט
14 כשהתברר כי גם בנוגע לארוע אחר, עם הנתבע 4, בחר התובע בתיאור סלקטיבי, שהשמיט את חלקו
15 בהתלהטות הרוחות (עמ' 12 ש' 16), וכן לאור התנהגות התובע במקרים אחרים שתוארו בעדויות
16 (למשל בעמ' 2 ש' 29 ואילך), ואף באולם בית המשפט (עמ' 34 ש' 15).
17
18 אני גם מעדיפה חד משמעית את גירסת הנתבעים באשר לחילופי הדברים, שהיו בין התובע לנתבע 4,
19 בעקבות חניית רכבו של הנתבע 4 בסמוך לבית התובע.
20
21 שוכנעתי, כי התובע, גם כאן, לא מצא בליבו די חמלה וסבלנות, וחרף העובדה שידע היטב כי בבית
22 הסמוך יושבת המשפחה "שבעה" באבלה על פטירת המנוחה, וחרף העובדה שידע היטב כי בעת
23 כזאת מגיעים למקום אנשים רבים וביניהם גם בני משפחה קרובים, פנה בדברים קשים לנתבע 4 רק
24 משום שזה החנה את רכבו בסמוך לבית התובע.
25
26 אני מאמינה לנתבע 4 ולעדויות, לפיה התובע פנה אליו בצורה תוקפנית ויהירה ואף איים עליו כי
27 יעשה שימוש בקשריו ובתפקידו כמתנדב במשטרה.
28
29 התובע הודה בכך, אם גם בחצי פה (עמ' 10 ש' 10-15) וגם אשת התובע הודתה בעדותה כי כך היו
30 חילופי הדברים (עמ' 19 ש' 10).
31
32 גירסת הנתבע בעניין הזה מתיישבת היטב גם עם העובדה כי התובע לא בחל באמצעים בנסיונו
33 להעצים את הארוע ואף ניגש מאוחר יותר למקום עבודתו של הנתבע 4 על מנת להכפישו שם בפני
34 מעסיקיו (עמ' 13 שו' 8 ואילך), אך בחר להסתיר עניין זה מבית המשפט ולא פרט אותו בתצהירו,
35 והדבר נתגלה לבית המשפט רק במהלך חקירתו הנגדית של התובע.

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 17839-02-09 סיון נ' לבני ואח'

1
2 גירסת הנתבע מתחזקת גם לנוכח הסתירות שבין גירסת התובע וגירסת העד מטעמו, מר סמואלס,
3 באשר לאותו ארוע.

4
5 לגופו של עניין לא רק שאני סבורה כי חילופי הדברים שהיו בין הצדדים, והדברים שאמרו הנתבעים
6 תוך כדי חילופי הדברים האלה, אין בהם משום לשון הרע, וזאת משום ההקשר, והנסיבות, שבהם
7 נאמרו, אלא שלכך יש להוסיף גם את העובדה כי חרף דבריו של התובע, על כך שאת חילופי הדברים
8 שמעו אנשים רבים, לא הוכחה טענה זו. כל שהוכח הוא כי מי ששמעו את חילופי הדברים היו מספר
9 שכנים, שכולם גרים בסמיכות לבתי התובע והנתבע, ומודעים היטב לסכסוך המתמשך שבין
10 השניים, כמו גם לכך שבאותה עת היה הנתבע 1, כמו גם יתר הנתבעים, אבל כבד בגין פטירתה
11 הפתאומית של המנוחה. (עמ' 22 ש' 26 ועמ' 25 ש' 27).

12
13 דברים כאלה יש לראות, כפי שבואר לעיל, על רקע ההקשר שבו נאמרו, וככאלה אין להם לכן
14 השפעה על הבריות, וכל שכן על השכנים שמודעים היטב לסכסוך, שכן אלה מבינים כי הדברים
15 נאמרים כהתפרצות רגשות ועל רקע הסכסוך המתמשך שבין הצדדים.

16
17 משמדובר בריב שכנים יפים הדברים שנאמרו בעניין אחר, ממש כאילו נאמרו לצורך העניין שבפני:
18 "ניבולי פה ונאצות מן הסוג העומד כאן לדיון, הנאמרים בנסיבות כגון אלה, במקרה שבפני, קרי,
19 במסגרת ריב שכנים, אינם מובנים, לדידי, בדרך כלל כאמירה עובדתית על ידי "האדם הסביר".
20 ככאלה מעידים הם יותר על אומר הדברים, מאשר על נשוא הדברים. על פי עדויות הצדדים, הרי
21 שאף אחד מן הנוכחים בארוע, לא טען כי הבין את הדברים שנאמרו כמבטאים אמת עובדתית ...
22 ביטויים אלה, בהם כינה הנתבע את התובעת אינם עולים כדי לשון הרע על פי החוק, שכן לגישתי,
23 מדובר בגידופים ובשפת רחוב, אשר אינם מחמיאים בוודאי למושאים, אך אין בהם, כמובן, משום
24 אמת עובדתית, וכך אף יובנו על ידי "האדם הסביר".

25 ראה: ת.א. 16294/08 הנ"ל בסעיפים 46 ואילך לפסק הדין.

26
27 דומה כי תיק זה יש בו משום דוגמא טובה, אם גם מצערת, לדברים שכתב המלומד שנהר:
28 "קללות וגידופים מהווים לצערינו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש שהכרה
29 שיפוטית גורפת בגידופים כב"לשון הרע" תביא להצפת בתי המשפט בתביעות שזו עילתן. זאת
30 ועוד: ככל שהשימוש בגידופים שכיח יותר, כך נעשית פגיעתם לקשה פחות, עד כי אמירת גידופים
31 שונים בנסיבות מסוימות לא תגרום לפגיעה ממשית".

32 אורי שנהר, דיני לשון הרע, תשנ"ז – 1997 בעמ' 131.

33
34 חיזוק למסקנתי, לפיה חילופי הדברים הקשים שהיו בין הצדדים מקורם בסערת הרגשות שבה היו
35 נתונים הנתבעים, עקב אבלם וצערם הנורא על פטירת המנוחה, מצוי בכך שגם התובע מודה כי מעבר

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 17839-02-09 סיון נ' לבני ואח'

1 לארועים שפורטו בכתב התביעה, ואשר היו כולם במהלך ימי "השבועה", לא היו עוד מקרים שיכול
2 היה להצביע עליהם. (עמ' 7 ש' 18).
3
4 בנסיבות האלה, אני דוחה את התביעה.
5
6 התובע ישא בהוצאות הנתבעים ביחד ולחוד ובשכ"ט עו"ד לנתבעים בסכום כולל של 7,500 ₪
7 ומע"מ.
8
9 ניתן היום, ט"ו אלול תש"ע, 25 אוגוסט 2010, בהעדר הצדדים.
10

הדסה אסיף, שופטת

11
12